

Mateřská škola Borovy, příspěvková organizace

Č.j.:68/2021

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

TAJEMSTVÍ STARÉ TRUHLY

Školní rok
2021/2022

Třídní vzdělávací program 2021/2022

Náš třídní vzdělávací program vychází z toho, že hra a prožitek představují nejlepší způsob předávání informací a osvojování si nových poznatků a zážitků. Po celý rok nás budou doprovázet tajemství, ukrytá ve starém kufří, se kterými si užijeme skvělé zážitky a poznáme mnoho nových věcí.

**„Řekni mi a já zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji,
nech mne to udělat a já pochopím.“
(staré čínské přísloví)**

CO DĚTEM NABÍDNE TENTO VZDĚLÁVACÍ PROGRAM?

- Usnadnit přechod z rodinné výchovy do kolektivu - milým, laskavým a vlídným přístupem.
- Budeme se snažit učit děti naslouchat ostatním, navazovat mezi sebou oční kontakt, spolupracovat, být tolerantní, ohleduplný a učit se druhému pomáhat.
- Vytvoříme společně pravidla pro vzájemné pohodové soužití a budeme si kolektivně si hrát.
- Chceme rozvíjet komunikativní dovednosti, správnou výslovnost, vyjadřovat verbálně své pocity, nálady i přání.
- Chceme naučit děti samostatnosti v sebeobslužných činnostech, rozvíjet jejich sebevědomí a sebedůvěru, podporovat jejich tělesný vývoj, zdraví, zdravý životní styl, budeme se snažit předcházet nemocem i úrazům.
- V průběhu školního roku se naučíme vnímat krásy přírody a její proměny a budeme si utvářet k přírodě kladný vztah.
- Po celý rok se budeme snažit v dětech vzbuzovat touhu po poznání a společně se učit prožitkem a důsledkem.

POKLAD NA DNĚ TRUHLY MÁME, V ZÁŘÍ SE DO NÍ PODÍVÁME (září)

O ČEM TO BUDE?

- O vzpomínkách na prázdniny
- O seznámení dětí, jejich jménech a značkách
- O utváření a dodržování prvních pravidel
- O seznámení s interiérem třídy
- O seznámení s prostředím a okolím mateřské školy
- O režimu dne
- O radosti a jejím prožívání
- O nových básničkách, písničkách, hrách a pozdravech
- O novém příběhu
- O legraci a také o tom, že legraci rozumím a žádnou nezkazím
- O chování ke kamarádům a ohleduplnosti
- O dělení
- O výtvarných činnostech
- O spolupráci ve skupině
- O rozmanitosti světa
- O fantazii a představivosti
- O zpívání a tancování
- O otevírání staré truhly
- O velikém tajemství

Společně si zavzpomínáme na prázdniny, sdělíme si ty nejlepší zážitky z výletů, dovolené a z domova. Seznámíme se s novými dětmi, které poznají i naše paní učitelky, asistenta pedagoga a paní kuchařku. Dozvíme se, co kde najdeme a jak funguje celý den v naší školce. Společně si utvoříme pravidla, která nám pomohou užívat si společné dny co nejlépe. Vždyť pocit bezpečí, důvěry, ochoty pomoci a přátelství je pro nás ve školce tím nejdůležitějším.

Po celý rok nás budou ve školce doprovázet tajemství. Tajemství, která jsou ukryta do staré truhly a která budeme denně objevovat.

Dny si budeme užívat všichni společně, protože když je nás více, vše jde rychleji a lépe. Dokážeme být k sobě ohleduplní a budeme si budovat vzájemnou úctu a respekt. Každý jsme jiný, a přesto jsem stejně dobrý jako je můj kamarád. A také poznáme, jak hezký pocit u srdíčka můžeme mít, když podáme pomocnou ruku mladšímu kamarádovi.

KAM CHCEME DOJÍT?

Cílem tohoto celku je citová samostatnost dětí, zvládnutí adaptace, odloučení od rodiny, navazování pravidel soužití v mateřské škole. Chceme děti naučit sebeobsluže, dodržování základních hygienických návyků, základům stolování, přijímání stravy a tekutin během celého dne. Chceme dojít k tomu abychom k sobě byli vzájemně milí, respektovali jeden druhého, naučili se ohleduplnosti, uměli naslouchat, porozumět a pomoci druhému když o to požádá.

Společné přátelské soužití bez hádek a konfliktů je vzorem pro nás lidi. A i my ve školce chceme žít stejně. Naše mateřská škola je místem, kde se budeme učit být spolu, abychom nikomu neubližovali a bylo nám tam vše dobře. A jak žít v mateřské škole, aby byli všichni spokojení a bylo jim spolu dobře? Vytvoříme si společně pravidla soužití, která budeme časem doplňovat a přidávat, jak to bude vyžadovat situace ve třídě. Naučíme se bezpečně si hrát a pohybovat se v novém prostoru. Společně se pak domluvíme, která místa jsou ve školce nebezpečná a jak se na nich máme chovat. Podobně si prozkoumáme i terén zahrady. A samozřejmě si doplníme znalosti o tom, jak se zachází s jednotlivými hračkami, nejen ve třídě, ale i na zahradě mateřské školy.

Budeme pomáhat dětem, které do mateřské školy nastoupí poprvé. Pomůžeme jim překonat jejich počáteční slzičky z odloučení od rodičů. Jeden druhého poznáme, dozvíme se, co kdo umí, co ho baví, co rád jí, dělá. Poznáme se ale i všichni navzájem a poznáme i paní učitelky, asistenta pedagoga a paní kuchařku. Více si tak budeme uvědomovat sebe samotné.

Všichni jsme si rovni bez ohledu na věk, velikost. Všichni máme stejná práva, dodržíme stejná pravidla a všichni jsme osobnosti.

JAKÉ POČASÍ V ŘÍJNU NASTANE? TO BUDE ASI V TRUHLE SCHOVANÉ (říjen)

O ČEM TO BUDE?

- O poli, lese a o tom, kdo tam žije
- O podzimních plodech a výrobě z nich
- O přírodě na podzim
- O úklidu zahrady a práci na ní
- O práci na poli
- O ovoci a zelenině a vitamínech
- O dracích
- O výtvarných činnostech
- O představivosti a fantazii
- O zpívání
- O zapojení všech smyslů
- O barvách

Vnímáme změny v přírodě. Společně se vypravujeme na procházku na pole a do lesa, kde sbíráme podzimní plody, z kterých pak společně uděláme výzdobu třídy. Umíme zapojit vlastní fantazii, představivost a máme i určitý smysl pro estetičnost. Naše ručičky mají cit i pro ty nejmenší přírodniny a mohou tak vyrobit korále nejen pro sebe.

Společně uklízíme zahradu, poznáváme ovoce i zeleninu a vnímáme význam vitamínů pro naše zdraví. Pozorujeme také podzimní práce na poli, seznamujeme se i se zemědělskými stroji.

Vyrábíme papírové draky, kterými si vyzdobíme třídu.

KAM CHCEME DOJÍT?

Zaměříme se na proměnlivost a rozmanitost podzimní přírody během roku, charakteristické znaky tohoto období. A právě tehle čas je ten nejúžasnější na to, ukázat si jak můžeme vnímat krásu barevných stromů, listů, plodů. Budeme vnímat první podzimní stopy na zahradě, na louce i v lese, posbíráme si podzimní poklady, které pak využijeme ke hře, dalšímu zpracování i výzdobě naší školky. Společně si ukážeme, jak se může všechno, co v přírodě najdeme, proměnit na něco úplně jiného. Na něco, co jsme dosud netušili, že je možné.

Pochopíme, jak velký vliv má chování člověka k přírodě, naučíme se přírodu chránit a pečovat o ní. Poznáme, jaký je rozdíl mezi dobrým a špatným chováním jednotlivých lidí v lese a jaký vliv to může mít na přírodu.

V LISTOPADU LES ZAMYKÁME, KLÍČ DO TRUHLY TAJNĚ DÁME (listopad)

O ČEM TO BUDE?

- O šípkovém království
- O lesních zvířátkách a jejich přípravě k zimnímu spánku
- O pobytu a udržování pořádku v přírodě
- O zdraví, nemocech
- O zdravotním cvičení
- O emocích a citech
- O hvězdách, slunci, vesmíru
- O zamykání lesa, o stromech v lese, o tom, co patří a nepatří do lesa
- O střídání dne a noci
- O vaření a receptech paní medvědice

Pozorujeme přírodu kolem nás a vydáváme se na procházku do lesa. Poznáváme jehličnaté i listnaté stromy, ale také i lesní zvířátka. Pátráme, zkoumáme a pozorujeme, co vše můžeme v lese ještě najít, co do něj patří či nepatří. Také víme, jak správně třídit odpad.

Každý z nás je jiný, přesto jsme si něčím podobní. Porovnáváme, hledáme shody a odlišnosti nejen na našem těle, ale i ve vlastnostech a chování. Přirozeně projevujeme emoce a respektujeme chování a pocity druhých.

Zjišťujeme společně, co vše se dá najít na noční obloze, „vydáváme se na cestu do vesmíru“ kolem různých souhvězdí.

Zkoumáme, jak se zvířátka připravují na zimu a jak si zkrášlují svůj pelíšek na dlouhý spánek, který je čeká.

KAM CHCEME DOJÍT?

Toto téma vede k posilování psychické i fyzické zdatnosti při denních vycházkách do přírody a při cvičení a pohybových hrách v mateřské škole.

Hvězdy, souhvězdí, sluneční soustava, změny v přírodě v souvislosti se střídáním ročních období, to vše se společně s krtkem pokusíme prozkoumat a pochopit.

Rovněž budeme respektovat druhé kamarády v rámci předem domluvených pravidel. Společně budeme zjišťovat i další věci, například co to znamená, když je člověku něco líto. Domluvíme se, že se budeme snažit navzájem si neubližovat a nezpůsobovat lítost ani smutek. Rovněž nebudeme „ubližovat“ ani naší paní kuchařce, proto se budeme snažit ochutnat každé jídlo aneb může se nám někdy stát, že nám opravdu zachutná. Práce paní kuchařky si vážíme a o tom, co uvařila, mluvíme s úctou.

TRUHLA PLNÁ ANDÍLKŮ, ČEKÁME VÁNOČNÍ NADÍLKU (prosinec)

O ČEM TO BUDE?

- O pocitech, snech a přání a o prožívání adventního času
- O čertech, o Mikuláši, o andělech; o peklíčku a nebíčku
- O vánočních zvycích a tradicích, písních, básních, koledách
- O výzdobě třídy a o zdobení vánočního stromečku, o výrobě přáníček
- O kouzlení a o velikém těšení
- O pracovních a výtvarných činnostech

S přicházejícím adventním časem se nám otevírají dveře do světa snění a fantazie. Společně si můžeme splnit si svá přání a touhy.

Užíváme si dny ve školce, čekáme na příchod čerta a Mikuláše, těšíme se z nadílky, kterou přinesou. Učíme se nejen básničky a písně pro Mikuláše, ale také mnoho koled. Společně zdobíme třídu a také stromeček, který nám Ježíšek v předstihu přinesl. Asi toho má moc, ale my mu rádi pomůžeme. Pro naše nejbližší vyrábíme vánoční přáníčka. A s pomocí kouzelné šupinky odhalíme i ty nejstarší zvyky Vánoc a společně si je užijeme.

Pak už jen čekáme a čekáme, jestli k nám Ježíšek cestu najde. Užíváme si pocity štěstí, překvapení, touhy a radosti při rozbalování dárečků.

KAM CHCEME DOJÍT?

V tomto období se zaměříme na osvojování si společenských návyků, na poznávání a hlavně dodržování pravidel soužití v mateřské škole.

Kdo je to vlastně Mikuláš a proč jej na jeho pozemské pouti doprovázejí dvě osoby? Osoby nám dosti známé, anděl a čert? Možná objevíme, že anděl a čert jsou vlastně ztělesněné symboly dobra a zla. Anděl se bude radovat z toho, co děláme dobře, čert zas potěší každá lidská špatnost. A s jejich pomocí se možná naučíme rozeznávat dobro a zlo.

Naším hlavním úkolem bude odstranit dětský strach z Mikuláše a především z čertů. Ujasníme si společně, že občas všichni děláme něco nedobře, ale důležitější je vědět, jak by to mělo být správně a jak se to dá napravit.

Pomocí her s vánoční tematikou prožijeme adventní čas ve štěstí, radosti, klidu a pohodě. Čas společného tvoření, stolování, pečení a vaření. Připomeneme si význam Vánoc, narození Ježíška a možná se seznámíme i s nějakým vánočním příběhem. Prožijeme potěšení z dárků, pochopíme i radost z obdarování druhého.

V LEDNU TRUHLU OTEVŘEME, NOVÉMU ROKU 2022 POPŘEJEME (leden)

O ČEM TO BUDE?

- O sněhu a zimním počasí
- O vlastnostech sněhu a ledu a o pokusech
- O loučení se se starým rokem a vítání toho nového
- O oblékání
- O prevenci a předcházení nemocem a o významu vitamínů
- O zvířátkách v zimě
- O zimních sportech a radovánkách
- O hrách se sněhem a stavění sněhuláka
- O nemocech a velké rýmě
- O starosti o ptáčky v zimě
- O tom, jak se můžeme v zimě zahřát
- O vaření čajíčků

Prožíváme povánoční a tříkrálový čas, vyprávíme si zážitky z domova, z Vánoc a dělíme se o radost z dárečků s druhými dětmi.

Děláme pokusy se sněhem a ledem, zkoumáme skupenství vody. Také víme, jaký vliv má zimní studené počasí na to, co si oblékneme a vnímáme důležitost jednotlivého oblečení před podchlazením a omrznutím. V zimním počasí upevňujeme své zdraví, známe význam vitamínů pro naše tělo.

Pozorujeme stopy zvířátek ve sněhu, zjišťujeme, co mají v zimě za potravu, a staráme se o ptáčky na naší zahradě, kterým pravidelně sypeme do krmítka.

Radujeme se na sněhu (pokud nějaký bude) a užíváme si zimní sporty. Stavíme sněhuláka, koulujeme se a užíváme si společně sněhu.

KAM CHCEME DOJÍT?

Přiblížíme si některé zimní sporty, a jestli se naskytne možnost některé z nich si vyzkoušet, uděláme to. Domluvíme si, jaká pravidla musíme zachovávat, aby se nikomu nic nestalo.

Nejdůležitější pro nás je ujasnit si, co je to kamarádství. Připomeneme si, že kamarádi si neubližují, že se snaží jeden druhému pomáhat a starat se, aby se tomu druhému nic nestalo. A to platí i v zimě na sněhu.

Připomeneme si, jak zima umí čarovat, jaké radosti a krásy nám dává, a hlavně také, na co bychom si právě v zimě měli dávat pozor.

MĚSÍC ÚNOR TADY MÁME, MASKY SI DO TRUHLY USCHOVÁME (únor)

O ČEM TO BUDE?

- O masopustu a tradicemi s ním spojenými (masopustní dny, masky, průvod, zabijačka)
- O přípravě na karneval, o zapojení rodičů do výroby masky
- O karnevalu, pohybu, tanci, zpěvu a veselí
- O hudebních nástrojích (strunových, bicích, smyčcových i dechových)
- O vyhánění zimy
- O výtvarných činnostech
- O radosti
- O fantazii a představivosti

Vžíváme se do tradic a veselí masopustu, poznáváme masky, které chodí v průvodu. Nezapomínáme ani na zabijačkové hody.

Zapojujeme naše rodiče do příprav masek na karneval, společně ve školce tančíme, zpíváme a připravujeme pohoštění.

Poznáváme různé hudební nástroje, na které hrajeme a možná i nějakou tu společnou píseň nacvičíme.

KAM CHCEME DOJÍT?

Cílem tohoto bloku je rozvoj fantazie za pomoci různých výtvarných, pracovních, pohybových i hudebně-pohybových činností. Společně budeme probouzet naše sny a tajná přání a vyhledáme možnosti k jejich plnění.

Seznámíme se s tradicemi masopustu, jednotlivými maskami a sami si vyzkoušíme, jaké je to být na masopustním veselí. Aneb karneval slavíme, zpíváme, tančíme, rejdíme.

JARNÍ SLUNÍČKO UŽ CHCE VEN, TRUHLU RYCHLE OTEVŘEM' (březen)

O ČEM TO BUDE?

- O pohádce
- O prvním jarním sluníčku a jarních kytičkách
- O probouzení stromů a keřů a pokusech s větvičkami
- O lidových tradicích a zvycích Velikonoc
- O malování vajíček a výzdobě třídy
- O velikonočním přáníčku pro mé blízké
- O koledování a šupání
- O pletení pomlázky
- O cvičení a nových hrách

Příroda se probouzí a my vítáme první jarní hřejivé sluníčko. Pozorujeme první jarní květiny na zahrádkách i na louce. Zjišťujeme, jak se na jaře probírají k životu stromy a keře, děláme pokusy s větvičkami.

Proč lidé slaví Velikonoce? A jak? S přicházejícím velikonočním časem včas zdobíme prostory naší mateřské školy, seznamujeme se s lidovými tradicemi a zdobíme kraslice. Připravujeme přáníčka pro naše blízké a nezapomínáme ani na pomlázky, s kterými kluci vyšupají své maminky, sestřičky, babičky či tety (tedy pokud právě není přestupný rok).

KAM CHCEME DOJÍT?

Naším cílem je přiblížení tradic velikonočních svátků, které nás čekají. Připomeneme si některé velikonoční obyčeje a rituály. Budeme si užívat velikonoční zdobení, ať již při malování kraslic či vytváření velikonočních dekorací.

Zapojíme svoji představivost a fantazii při výtvarných a pracovních činnostech. Společně zjistíme, že když každý přispěje svou troškou do mlýna, dokážeme zázraky.

BUĎTE TICHOU RATATA, V TRUHLE SE LÍHNOU KUŘATA (duben)

O ČEM TO BUDE?

- O domácích zvířatech
- O mlád'atech
- O dorozumívání zvířat, o jejich užitku a péči o ně
- O změnách v přírodě
- O otevírání studánek a odemykání lesů
- O lidském těle (poznávám, pozoruji, popisuji a také zkouším, co umím a na co stačím)
- O tom, jak to chodí s prací u nás doma

Vydáváme se na statek, kde potkáváme domácí zvířata. Víme, pro jaký užitek se chovají, a známe jejich mlád'ata. Využijeme též poznatky o přírodě a rostlinách.

Pátráme v encyklopedii a možná i s rodiči na počítači. (Aneb co nevíme my a encyklopedie, určitě najde google).

Uvědomujeme si své tělo, jeho části, některé důležité orgány a jejich funkce. Také dokážeme vědomě využívat své smysly.

KAM CHCEME DOJÍT?

Povedeme děti k pochopení, že všechna zvířátka, ale i lidé a děti mají stejnou hodnotu, na jejich vzhledu nezáleží, všichni spolu mohou spokojeně žít.

Možná potkáme strach, smutek, radost i zlost, tedy základní lidské emoce, které se naučíme rozpoznávat. Také zjistíme, že dokážeme, (pokud budeme chtít) poslouchat své tělo. Poznáme, co nám říká a naučíme se o něj pečovat.

Společně přijdeme na to, že prát se a strkat kvůli hračkám obvykle nevede k cíli a dokonce se může stát, že hračku zničíme. A určitě přijdeme i na to, že místo hádek a ubližování je lepší se domlouvat a dohodnout na řešení, které bude přijatelné pro obě strany.

V TRUHLE MÁME PLNO DÁRKŮ, ČEKÁME NA SVOJI MAMKU (květen)

O ČEM TO BUDE?

- O tom, kdo jsem, kde bydlím a kdo patří do mé rodiny
- O příbuzenských vztazích v rodině
- O povolání jednotlivých členů rodiny
- O maminky svátku
- O oslavě Dne matek
- O výrobě přání a dárečku pro svou maminku
- O bezpečí
- O velké lásce
- O citech, které umím projevít, tak, jak cítím

Vím, kde mám své místo a jak jsem důležitý - nejen ve školce, ale i doma, v rodině. Seznamuji ostatní děti s členy své rodiny, jejich úlohou doma či povoláním. Chápu rodinné vztahy a pojmenování kdo je kdo. Maminka, tatínek, dědeček, babička, sourozenci, vnoučata, rodiče.

Prožíváme společně oslavu dne matek a připravujeme pro maminky a babičky nejen přání a dárečky, ale také společné odpoledne a malé vystoupení.

KAM CHCEME DOJÍT?

Naším cílem je vést děti k citovému poznání a pochopení nejen své vlastní osoby, ale i ostatních lidí kolem sebe. Pochopíme, co znamená slovo „láska“ a co je to vlastně „mít rád.“ Známe význam těchto dvou slov?

Uvědomujeme si, jak důležitá je v našem životě rodina, všichni její členové a vzájemná pomoc v ní. Zjišťujeme, že pokud nosíme lásku v sobě, jde to všechno mnohem lehčeji.

Chceme se naučit, jak je správné říkat druhému to, co cítíme, aneb co na srdci, to na jazyku. Dělíme se s druhým kamarádem o hračky a pamlsky, umíme kulturně stolovat.

POSLEDNÍ DNY VE ŠKOLCE UŽÍVÁME, TRUHLU NA LÉTO ZAMYKÁME (červen)

O ČEM TO BUDE?

- O zvířátkách na louce, u řeky i u rybníka
- O pobytu na sluníčku i o bezpečném koupání ve vodě
- O důležitosti pitného režimu
- O letních sportech
- O oslavě MDD
- O dopravních prostředcích
- O moři a životě ve slané vodě
- O prázdninách, dovolené a přímořských státech
- O loučení se s předškoláky
- O rozloučení s rodiči - táborák na konci školního roku

Vydáváme se na delší procházky k řece, k rybníku, na louku a pozorujeme, co kde žije, bydlí a roste. Nezapomínáme se před sluníčkem chránit krémem, víme, jak může být nebezpečné, proto chráníme svoji pokožku své zdraví. Také dodržujeme pitný režim.

Přemýšlíme o možnosti využití času o prázdninách, o letních sportech a také o naší bezpečnosti o prázdninách, hlavně u vody. Někteří z nás pojedou nebo poletí s rodiči na dovolenou k moři, proto i my ve školce poznáváme přímořské státy a také mořský svět.

Společně na zahradě mateřské školy oslavíme Mezinárodní den dětí, kde soutězíme, plníme úkoly a užíváme si radostné odpoledne s rodiči.

Na závěr školního roku se loučíme s předškoláky a uspořádáme táborák na rozloučenou.

KAM CHCEME DOJÍT?

Následující tématický blok vede děti k zamyšlení, co je to vlastně voda, jaké má vlastnosti, kde se s ní v přírodě můžeme setkat a jak jí můžeme chránit. Děti také poznají živočichy, žijící nejen ve vodě (potok, rybník, řeka, přehrada, moře), ale i na louce.

Zjistíme, že čas jako ta voda plyne a na konci roku je všechno jiné. Jakpak by ne, panečku, všichni jsme opět o rok starší a zjišťujeme, že čas se nedá zastavit. Aneb ajtata, ajtata, jsou nám krátká kat'ata.